С Т А Н О В И Щ Е

от

Проф. д.пс.н. Иван Стоянов Александров,
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна

По отношение заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър” № 566 от 24.09.2026 г. за включване в Научно жури за защита на дисертационен труд на АНА ИЛИЕВА ХАЛИЛ по професионално направление 3.2 "Психология“, докторска програма „Обща психология“, на тема “Преднамерено влияние върху неорганизирани социални общности“

1. **Актуалност.**

Дисертационният труд на АНА ИЛИЕВА ХАЛИЛ е посветен и запълва празнина в проучванията разглеждащи преднамереното социално влияние като комплексен феномен в дигитална среда. Темата е актуална по отношение на разбирането на механизмите на влияние в неорганизирани социални общности, характеризиращи се с липса на стабилни структури и висока степен на анонимност. Изследвани са както факторите, определящи податливостта на индивидите, така и взаимодействието между психологическите и социалните механизми на въздействие.

Специален фокус е обърнат върху необходимостта да се анализира и ролята на алгоритмите и персонализираното съдържание, които структурират информационната среда и усилват определени послания.

Темата е безспорно актуална за изследване, и то не само в едно научно направление.

Значимостта на изследването се проявява чрез разширяване на научните знания за социалното влияние и създаване на основа за разработване на подходи за неговото разпознаване и ограничаване.

2. Обща характеристика на дисертационния труд.

Добре очертаната актуалност на проблема на дисертационната разработка и възможните пътища за проникване в същността на изучаваното явление, намира своята адекватна реализация в разгърнатото съдържание. В структурно отношение дисертационният труд е в обем от 149 страници, се състои от увод, изложение в три глави, заключение и списък с използвана литература. Основният текст съдържа 19 таблици и 12 фигури. Списъкът на използваните литературни източници се състои от 68 заглавия на български и английски език.

Първа глава представя социалното влияние като психологически и социален феномен с неговата същност, дефиниции, форми и нива на социално проявление. Засягат се основните теории и модели на социално влияние. Разглеждат се моделите на конформизъм и убеждаване. Разгледани са характеристиките на неорганизираните социални общности и дигиталната среда с нейните особености.

Втора глава подробно излага психологическите, социалните и комуникационни механизми на влияние, както стратегии за противодействие.

Трета глава се фокусира върху методологията и емпиричното изследване на преднамереното социално влияние.

Теоретичната част на дисертационния труд показва разбиране на проблематиката от докторанта, интердисциплинарното й осмисляне и способността за критична оценка на съществуващите модели и резултатите от емпирични изследвания.

Организацията на емпиричното изследване е структурирана. Дефинирани са обекта и предмета на изследване, както и основната цел на дисертационния труд.

Целта е декомпозирана в шест изследователски задачи.

Подборът на методики и познаването на принципът им на използване, удовлетворяват подготовката на психолози в сферата на общата и социална психология.

Като цяло, емпиричното изследване е планирано и проведено на основата на собствен за докторанта модел. Това е признак за дълбочината на системното осмисляне на проблематиката.

Авторефератът отразява изцяло съдържанието на дисертационния труд.

Не съм констатирал плагиатство от докторанта. Литературните източници са ползвани коректно.

3. Забележки и препоръки.

Имам следната препоръка към дисертационен труд:

- Да се увеличи броя на източниците и литературния обзор с изследвания от последните 5 години.

Изказаното предложение не намалява научната стойност на представената разработка.

4. Приноси

Цялостно дисертационният труд дава основание за формулиране на приноси в следните насоки:

- Концептуализиране и изследване на модел, който обединява психологически, социални, комуникационни и дигитални механизми и разширява класическите теории към условията на неорганизирани дигитални общности.

- Разглеждане на социалното влияние като индиректен, частично неосъзнат и интерпретативно структуриран процес, а не като директен ефект от външно въздействие.

- Разработване и приложение на изследователски инструментариум, позволяващ емпирично измерване на социалното влияние в дигитална среда.

Резултатите от изследването могат да се използват за създаване на практически подходи за разпознаване, ограничаване и превенция на преднамереното влияние в социалните мрежи.

5. Заключение.

Представената дисертация представлява актуално изследване в значима област на психологическото познание. Цялостната структура и приносните моменти в изследването ми дават основание да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури, да гласуват за присъждането на образователната и научна степен „доктор" по професионално направление 3.2. Психология „Обща психология" на АНА ИЛИЕВА ХАЛИЛ.

гр. Варна
28.10.2026

Изготвил становището:
Проф. И. Александров д.пс.н